

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. kovo 7 d. Nr. 21RE-168 (AG-82/04-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Ingos Lipnickienės (pranešėja), Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas) ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos restruktūrizuojamos uždarnosios akcinės bendrovė „Skroblų alėja“ skundą atsakovui Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl nurodymo dalies panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja restruktūrizuojama uždaroji akcinė bendrovė (toliau – RUAB) „Skroblų alėja“ (toliau – ir pareiškėja, mokesčių mokėtoja) skunde prašo panaikinti atsakovo Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir atsakovas, Inspekcija) 2024 m. sausio 15 d. nurodymo Nr. (23.31-08) 467-12530 (toliau – Nurodymas) dalį nurašyti 2 846,55 Eur sumą mokestinę nepriemoką iš pareiškėjos sąskaitos (sąskaitų); priteisti iš Inspekcijos pareiškėjos naudai patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Paaikšino, kad Inspekcija Nurodymu nurodė iš pareiškėjos sąskaitos nurašyti 4 006,44 Eur mokestinę nepriemoką. Kauno apygardos teismas 2023 m. spalio 31 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. eB2-1056-413/2023 (toliau – Teismo nutartis) pareiškėjai iškėlė restruktūrizavimo bylą. Pareiškėja sutinka su Nurodymo dalimi nurašyti 1159,89 Eur ir prašo panaikinti Nurodymo dalį nurašyti 2 846,55 Eur sumą, remdamasi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 28 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 4 punktu. Pareiškėjos teigimu, Teismo nutartis įsiteisėjo 2023 m. lapkričio 8 d., todėl mokesčių mokėtojo prievolės neįvykdytos iki 2023 m. lapkričio 8 d. negali būti išieškomos ir nurašomos. Pareiškėjos teigimu, Nurodymas nurašyti mokestinę nepriemoką už laikotarpį nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2023 m. spalio 31 d. 304,85 Eur pajamų mokesčio (toliau – GPM) ir 19,10 Eur (16,49+2,61) delspinigių, iš viso 323,95 Eur, kuri susidarė už laikotarpį iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo, prieštarauja imperatyvioms JANĮ 28 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 punkto teisės normoms, todėl yra neteisėtas. Nurodymas nurašyti mokestinę nepriemoką už laikotarpį nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 30 d. 2 522,60 Eur GPM mokesčio yra neteisėtas, nes pareiškėja po Teismo nutarties iškelti restruktūrizavimo bylą įsiteisėjimo sumokėjo 2 522,60 Eur. Pažymėjo, kad pareiškėjos pateiktą GPM313 deklaraciją už laikotarpį nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 30 d., pareiškėja turėjo prievolę sumokėti 3 682,49 Eur, kurios dalį – 2 522,60 Eur sumokėjo 2023 m. lapkričio 14 d. ir 2023 m. gruodžio 29 d., o likusi 1 159,89 Eur (3 682,49–2 522,60) suma buvo teisingai nurodyta Nurodyme kaip nesumokėta mokestinė nepriemoka (b. l. 1–2).

Atsakovas Inspekcija atsiliepime į pareiškėjos skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodė, kad Teismo nutartimi pareiškėjai iškelta restruktūrizavimo byla. Teismo nutartis

įsiteisėjo 2023 m. lapkričio 8 d. Inspekcija, gavusi nemokumo administratoriaus pranešimą, 2023 m. lapkričio 14 d. raštu Nr. RNA-33460 (toliau – 2023 m. lapkričio 14 d. raštas) pateikė kreditorinį reikalavimą 96 138,98 Eur sumai. Pareiškėja po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, t. y. 2023 m. lapkričio 15 d. pateikė mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį, kurioje deklaruota 2431,97 Eur mokėtino GPM (mokėjimo terminas 2023 m. spalio 16 d.). Pagal 2023 m. lapkričio 15 d. deklaruotą ir neįvykdytą GPM prievolę už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį apskaičiuota 16,49 Eur delspinigių, pareiškėja 2023 m. gruodžio 14 d. patikslino mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį, deklaruojant 2 827,45 Eur mokėtino GPM. Pagal 2023 m. gruodžio 14 d. patikslintą ir neįvykdytą GPM prievolę už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį apskaičiuota 2,61 Eur delspinigių. Bendrovė 2023 m. gruodžio 14 d. pateikė mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. lapkričio 1 d.–2023 m. lapkričio 30 d. mokestinį laikotarpį, kurioje deklaruota 3682,49 Eur mokėtino GPM (mokėjimo terminas 2023 m. lapkričio 15 d.). Kadangi GPM deklaracijos buvo pateiktos jau po kreditorinio reikalavimo nemokumo administratoriui pateikimo, dėl GPM nepriemokų už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. bei 2023 m. lapkričio 1 d.–2023 m. lapkričio 30 d. mokestinį laikotarpį bei priskaičiuotų delspinigių nebuvo atlikti prievolių stabdymo veiksmai ir GPM prievolės bei priskaičiuoti delspinigiai nebuvo įtraukti į nemokumo administratoriui 2023 m. lapkričio 14 d. pateiktą kreditorinį reikalavimą, todėl 2024 m. sausio 15 d. priimtas Inspekcijos Nurodymas nurašyti 4 006,44 Eur iš pareiškėjos (sąskaitų). Nurodymas įvykdytas 2024 m. sausio 22 d. Pareiškėja nurodo, kad 2023 m. lapkričio 14 d. sumokėjo 1 255,30 Eur GPM mokesčio, 2023 m. gruodžio 29 d. sumokėjo 1 267,30 Eur, tačiau, kaip minėta, GPM prievolės nebuvo įtrauktos į kreditorinį reikalavimą, priverstinio išieškojimo veiksmai sustabdyti nebuvo, todėl pareiškėjos 2023 m. lapkričio 14 d. sumokėta 1 255,30 Eur įmoka ir 2023 m. gruodžio 29 d. sumokėta 1 267,30 Eur įmoka įskaitytos GPM nepriemokai padengti ($2\ 827,45 - 1\ 255,30 - 1\ 267,30 = 304,85$ Eur (išieškotinas likutis Nurodyme)). Kadangi abi įmokos įskaitytos GPM nepriemokai už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį padengti, į Nurodymą įtraukta visa deklaruota 3 682,49 Eur GPM nepriemoka už 2023 m. lapkričio 1 d.–2023 m. lapkričio 30 d. mokestinį laikotarpį.

Pažymėjo, kad mokesčių apskaitos informacinė sistema bei teisinis reglamentavimas nenumato galimybės panaikinti / pakeisti jau įvykdyto nurodymo, todėl Inspekcija atliko įmokų gretinimo veiksmus bei atliko prievolių, susidariusių už laikotarpį iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo stabdymo veiksmus. Inspekcija 2024 m. vasario 15 d. raštu RNA-5125 (toliau – 2024 m. vasario 15 d. raštas) nemokumo administratoriui pateikė patikslintą kreditorinį reikalavimą, į kurį įtrauktos pagal pareiškėjos pateiktas deklaracijas už laikotarpį nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2023 m. spalio 31 d. ir nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 30 d. deklaruotos gyventojų pajamų mokesčio bei delspinigių sumos. Kadangi pagal Nurodymą nurašyta mokestinė nepriemoka atlikus gretinimo veiksmus yra įtraukta į nemokumo administratoriui pateiktą patikslintą kreditorinį reikalavimą, po atliktų įskaitymų už einamuosius mokėjimus permokoje esančios likusios lėšos pareiškėjai bus gražintos be atskiro prašymo. Pagal Inspekcijos 2024 m. vasario 20 d. mokesčių apskaitos informacinės sistemos duomenis, pareiškėjos permokoje nesugretintų lėšų likutis sudaro 1 519,22 Eur. Inspekcijos priimtas Nurodymas pareiškėjai nesukelia ir negali sukelti jokių teisinių pasekmių. Todėl, Inspekcijos nuomone, iki Komisijos sprendimo priėmimo neliko ginčo objekto, nes neliko ginčo teisinio santykio, kuris atsirado Nurodymo pagrindu. Tai, kad pareiškėja neturi materialinio teisinio suinteresuotumo (neturi reikalavimo teisės) ginčyti Nurodymo dalį, yra pagrindas pareiškėjos skundo reikalavimą dėl Nurodymo dalies panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 36–39).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Nurodymo dalies, kuria Inspekcija nurodė iš pareiškėjos sąskaitos (sąskaitų) nurašyti 2 846,55 Eur mokestinę nepriemoką, teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad Teismo nutartimi pareiškėjai iškelta restruktūrizavimo byla (b. l. 3–9).

Inspekcija 2023 m. lapkričio 14 d. raštu informavo pareiškėją, kad Teismo nutartis, kuria iškelta nemokumo (restruktūrizavimo) byla, įsiteisėjo 2023 m. lapkričio 8 d. Pagal Inspekcijos apskaitomas prievolės pareiškėjos išskolinimas Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių, fondų biudžetams sudaro 96138,98 Eur. Vadovaudamasi JANĮ 41 straipsnio 1 dalimi ir 42 straipsnio 1 dalimi, prašė įtraukti Inspekciją į kreditorių sąrašą ir patvirtinti finansinį reikalavimą 96 138,98 Eur (b. l. 43–45).

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 33 straipsnio 8 punktu, 105 straipsniu ir 106 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nurodė nurašyti mokestinę nepriemoką iš kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigose esančių mokesčių mokėtojo sąskaitų 4 006,44 Eur sumą. Pridėjo prievolių ataskaitą (b. l. 14–15).

Inspekcija 2024 m. vasario 20 d. raštu informavo pareiškėją, kad po finansinio reikalavimo pateikimo pateiktos trūkstamos arba patikslintos deklaracijos už laikotarpį iki nemokumo (restruktūrizavimo) bylos iškėlimo. Pagal Inspekcijos apskaitomas prievolės pareiškėjos išskolinimas Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių, fondų biudžetams sudaro 98 985,53 Eur. Vadovaujantis JANĮ 41 straipsnio 1 dalimi ir 42 straipsnio 1 dalimi, prašė įtraukti Inspekciją į kreditorių sąrašą ir patvirtinti patikslintą finansinį reikalavimą 98 985,53 Eur (b. l. 46–47).

MAĮ 2 straipsnio 19 dalyje numatyta, kad mokestinė nepriemoka – mokesčio nepriemoka ir mokesčių mokėtojo mokesčio įstatymo ar jo pagrindu priimto lydimojo teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėtos su mokesčiu susijusios sumos.

Pagal MAĮ 15 straipsnio 1 dalį, valstybės institucija, atsakinga už šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių, išskyrus muitus, administravimą Lietuvos Respublikoje, yra Valstybinė mokesčių inspekcija.

MAĮ 105 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokestinę nepriemoką, jeigu yra bent vienas iš nustatytų pagrindų: mokesčių mokėtojas nesumoka mokesčio ir su juo susijusių sumų, nurodytų mokesčių administratoriaus raginime (1 punktas); mokesčių mokėtojas nesumoka deklaruoto mokesčio arba muitinės deklaracijoje nurodyto mokesčio atitinkamo mokesčio įstatyme ar jo pagrindu priimtame lydima jame teisės akte nustatytu terminu (2 punktas); mokesčių mokėtojas šio Įstatymo 81 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytais terminais nesumoka mokesčių administratoriaus sprendime, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis ir (arba) su juo susijusios sumos, nurodyto mokesčio ir su juo susijusių sumų (3 punktas).

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nuolatinis Lietuvos gyventojas, Lietuvos vienetas, nuolatinė buveinė arba nenuolatinis Lietuvos gyventojas, vykdamas individualią veiklą per nuolatinę bazę, kaip mokestį išskaičiuojantys asmenys nuo išmokų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms, išmokėtų iki atitinkamo mokestinio laikotarpio mėnesio 15 dienos, išskaičiuotą pajamų mokestį privalo sumokėti į biudžetą iki to paties mėnesio 15 dienos, o nuo išmokų, išmokėtų po atitinkamo mokestinio laikotarpio mėnesio 15 dienos, išskaičiuotas pajamų mokestis turi būti sumokėtas iki to paties mėnesio paskutinės dienos.

Byloje esantys duomenys patvirtina, kad Inspekcija, gavusi informaciją apie pareiškėjai Teismo nutartimi iškeltą restruktūrizavimo bylą, 2023 m. lapkričio 14 d. raštu pateikė kreditorinį reikalavimą 96 138,98 Eur sumai (b. l. 43–45).

Pareiškėja 2023 m. lapkričio 15 d. pateikė mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį, kurioje deklaruota 2 431,97 Eur mokėtino GPM (b. l. 40). Pagal 2023 m. lapkričio 15 d. deklaruotą ir neįvykdytą GPM prievolę už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį apskaičiuota 16,49 Eur delspinigių (b. l. 15).

Pareiškėja 2023 m. gruodžio 14 d. patikslino mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį, deklaruojant 2 827,45 Eur mokėtino GPM (b. l. 41). Pagal 2023 m. gruodžio 14 d. patikslintą ir neįvykdytą GPM prievolę už 2023 m. spalio 1 d.–2023 m. spalio 31 d. mokestinį laikotarpį apskaičiuota 2,61 Eur delspinigių (b. l. 15).

Pareiškėja 2023 m. gruodžio 14 d. pateikė mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM313 forma) už 2023 m. lapkričio 1 d.–2023 m. lapkričio 30 d. mokestinį laikotarpį, kurioje deklaruota 3682,49 Eur mokėtino GPM (b. l. 42).

Inspekcija 2024 m. sausio 15 d. priėmė Nurodymą, kuriuo nurodė nurašyti iš pareiškėjos sąskaitos 4 006,44 Eur mokestinę nepriemoką.

Skunde pareiškėja nurodo, kad sutinka su nurodymu nurašyti 1 159,89 Eur sumą, tačiau nesutinka su Nurodymo dalimi nurašyti 2 846,55 Eur sumą. Pareiškėja savo reikalavimą grindžia JANĮ 28 straipsnio 1 dalimi, kurioje nurodyta, kad nuo teismo nutarties iškelti nemokumo bylą įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti restruktūrizavimo planą arba nutraukti nemokumo bylą įsiteisėjimo dienos draudžiama: vykdyti juridinio asmens finansines prievoles, neįvykdytas iki teismo nutarties iškelti nemokumo bylą įsiteisėjimo dienos, įskaitant mokesčių, palūkanų ir netesybų mokėjimą (1 punktą); skaičiuoti netesybas ir palūkanas už juridinio asmens prievoles, atsiradusias iki teismo nutarties iškelti nemokumo bylą įsiteisėjimo dienos (4 punktą). Pareiškėjos teigimu, Teismo nutartis iškelti restruktūrizavimo bylą įsiteisėjo 2023 m. lapkričio 8 d., todėl pareiškėjos prievolės neįvykdytos iki 2023 m. lapkričio 8 d. negali būti išieškomos ir nurašomos.

Bylos duomenys patvirtina, kad aukščiau nurodytos GPM deklaracijos buvo pateiktos jau po Inspekcijos kreditorinio reikalavimo nemokumo administratoriui pateikimo. Inspekcija atsiliepime paaiškino, kad dėl minėtos priežasties dėl GPM nepriemokų bei priskaičiuotų delspinigių nebuvo atlikti prievolių stabdymo veiksmai ir GPM prievolės bei priskaičiuoti delspinigiai nebuvo įtraukti į nemokumo administratoriui Inspekcijos 2023 m. lapkričio 14 d. raštu pateiktą kreditorinį reikalavimą, todėl 2024 m. sausio 15 d. buvo priimtas Nurodymas nurašyti iš pareiškėjos sąskaitos (sąskaitų) 4 006,44 Eur mokestinės nepriemokos sumą. Inspekcija pažymėjo, kad mokesčių apskaitos informacinė sistema bei teisinis reglamentavimas nenumato galimybės panaikinti / pakeisti jau įvykdyto nurodymo, todėl Inspekcija atliko įmokų gretinimo veiksmus bei atliko prievolių, susidariusių už laikotarpį iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo stabdymo veiksmus.

Byloje esantis Inspekcijos 2024 m. vasario 15 d. raštas nemokumo administratoriui patvirtina, kad Inspekcija pateikė patikslintą kreditorinį reikalavimą, į kurį įtrauktos pagal pareiškėjos pateiktas deklaracijas už laikotarpį nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2023 m. spalio 31 d. ir nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 30 d. deklaruotos gyventojų pajamų mokesčio bei delspinigių sumos (b. l. 46–47). Inspekcija pažymėjo, kad pagal Nurodymą nurašyta mokestinė nepriemoka atlikus gretinimo veiksmus yra įtraukta į nemokumo administratoriui pateiktą patikslintą kreditorinį reikalavimą, po atliktų įskaitymų už einamuosius mokėjimus permokoje esančios likusios lėšos pareiškėjai bus gražintos be atskiro prašymo. Komisija neturi teisinio pagrindo abejoti atsakovo pateikta informacija.

Įvertinus pareiškėjos skundo argumentus, atsakovo atsiliepime išdėstytą poziciją bei pateiktus duomenis, matyti, kad pareiškėjos skundo reikalavimas, pareikštas skunde Komisijai, įvykdytas. Komisija sutinka su atsakovo pozicija ir prieina prie išvados, kad iš esmės išnyko nagrinėjamos bylos ginčo dalykas.

Teismų praktikoje konstatuota, jog viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (šiuo atveju Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būti tik patvirtinta pareiškėjos ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas Materialinių teisinių prielaidų ginti asmens pažeistą teisę ar įstatymo saugomą interesą nebuvimas yra pagrindas skundą atmesti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. lapkričio 3 d. nutartį Nr. A822-1279/2014).

Be to, teisminėje praktikoje laikomasi pozicijos, jog išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. rugpjūčio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-1450/2008).

Kaip jau nustatyta, nagrinėjamos administracinės bylos ginčo dalykas išnyko, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos restruktūrizuojamos uždarnosios akcinės bendrovės „Skroblų alėja“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Inga Lipnickienė

Remigijus Kalašnykas

Mindaugas Siaurys